

PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

FORMACIÓ DE SUPORT AL PROCÉS SELECTIU PER A L'INGRÉS A L'ESCALA ADMINISTRATIVA

Patricia Félez (felezpatricia@ub.edu)
93.403.11.92

1

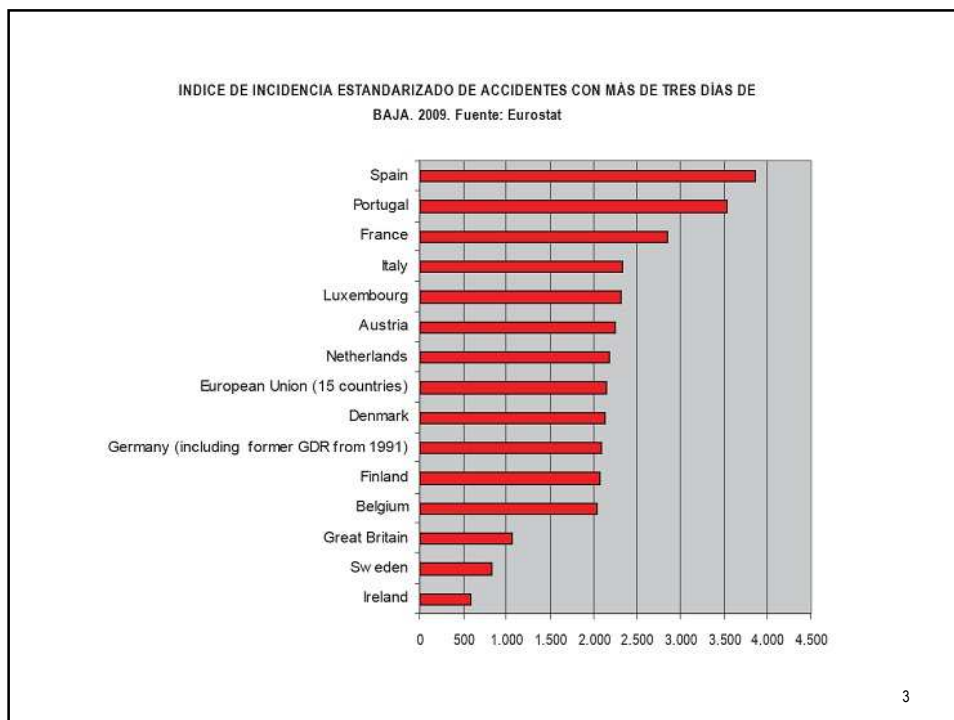
Espanya a la cua de la sinistralitat laboral

Informe de salud laboral.
Los riesgos laborales
y su prevención.
España 2004

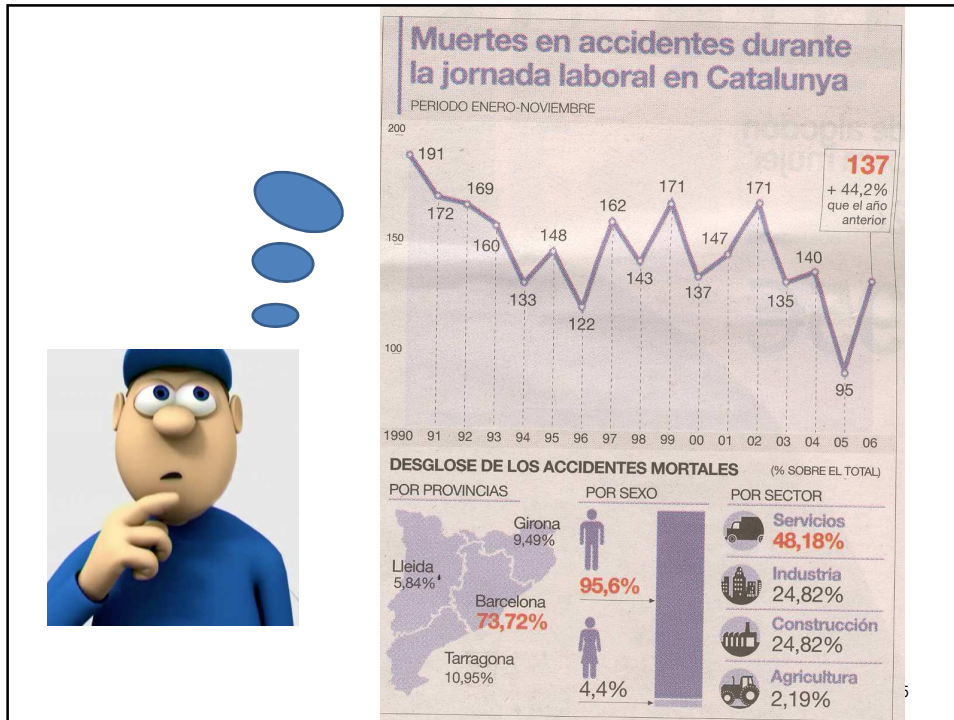
- Encara que cada vegada es registren menys accidents laborals, **Espanya continua sent el líder a Europa en sinistralitat laboral.**
- Segons l'informe sobre "**Salud Laboral a Espanya 2004**", durant aquest any es van registrar **2.700 accidents de treball al dia**, fet que es tradueix en un **71 per cent per sobre de la mitja europea** i un 35 per cent més de morts.

2

Distribució d'accidents laborals de trànsit per lloc d'accident.

	Freqüència	%
En centre habitual	2.769	4.2
En desplaçament	15.485	23.7
Anar i tornar feina	46.869	71.6
En un altre centre	323	0.5
Total	65.446	100.0

On diu què està el risc?

La visió optimista d'empresaris i treballadors contrasta amb la sinistralitat real.

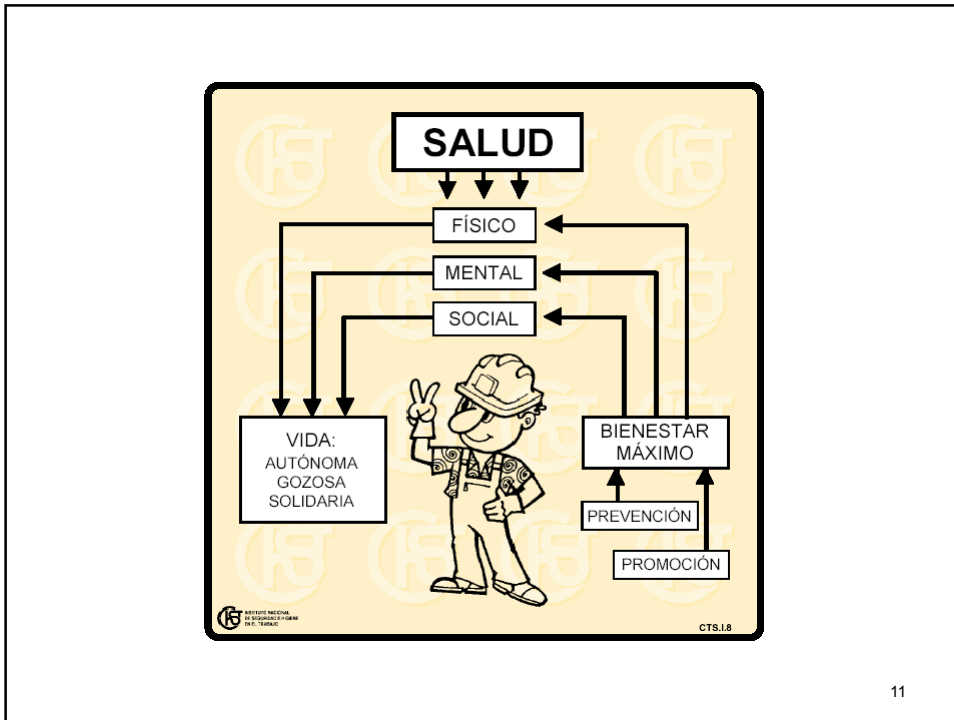
7

Comportament humà front al risc

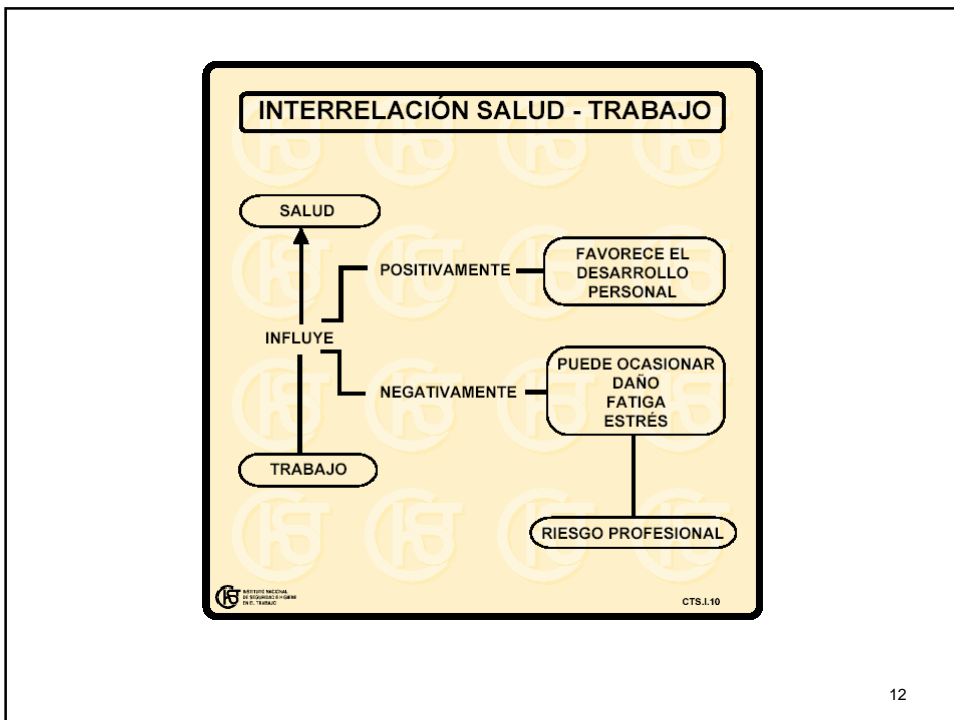

8

11

12

EFFECTOS NEGATIVOS DE LAS MODIFICACIONES AMBIENTALES

MECÁNICAS	ACCIDENTES DE TRABAJO
FÍSICAS	ENFERMEDADES POR AGENTES FÍSICOS
QUÍMICAS	ENFERMEDADES POR AGENTES QUÍMICOS
Biológicas	ENFERMEDADES POR AGENTES VIVOS
PSICOLÓGICAS SOCIALES MORALES	FATIGA, ESTRÉS, INSATISFACCIÓN INCIDENCIA SOBRE OTRAS ENFERMEDADES PSICOLÓGICAS

MINISTERIO NACIONAL DE SEGURIDAD Y SALUD EN EL TRABAJO CTS.1.12

13

RISC O PERILL?

Tube and Garrett © 2011 YouTube

14

DEFINICIONS CONCEPTES CLAU

Risc laboral: possibilitat que un treballador pateixi un mal com a conseqüència del treball

Prevenió: conjunt d'activitats o mesures adoptades per tal d'evitar o disminuir els riscos derivats del treball

Procés, activitat o productes potencialment **perillosos:** els que en absència de mesures preventives específiques originin riscos per a la seguretat i salut dels treballadors

15

Accident de treball

Tota lesió corporal que el treballador pugui patir amb ocasió o per conseqüència del treball que executi per altres.

16

Accident de treball

Agressions que actuant només una vegada, o en un termini de temps molt curt produeixen lesions perfectament identificables de caràcter lleu, greu o mortal.

17

Accident de treball

LESIONS PER ACCIDENT

Per deficiències en les condicions materials:

- Màquines desprotegides.
- Risc d'incendi o explosió.
- Contacte elèctric.
- Caigudes d'altures.
- Etc.

18

Accident de treball

Són els indicadors immediats i més evidents d'unes males condicions de treball.

19

Conseqüències dels accidents de treball

- ECONÒMIQUES

- HUMANES

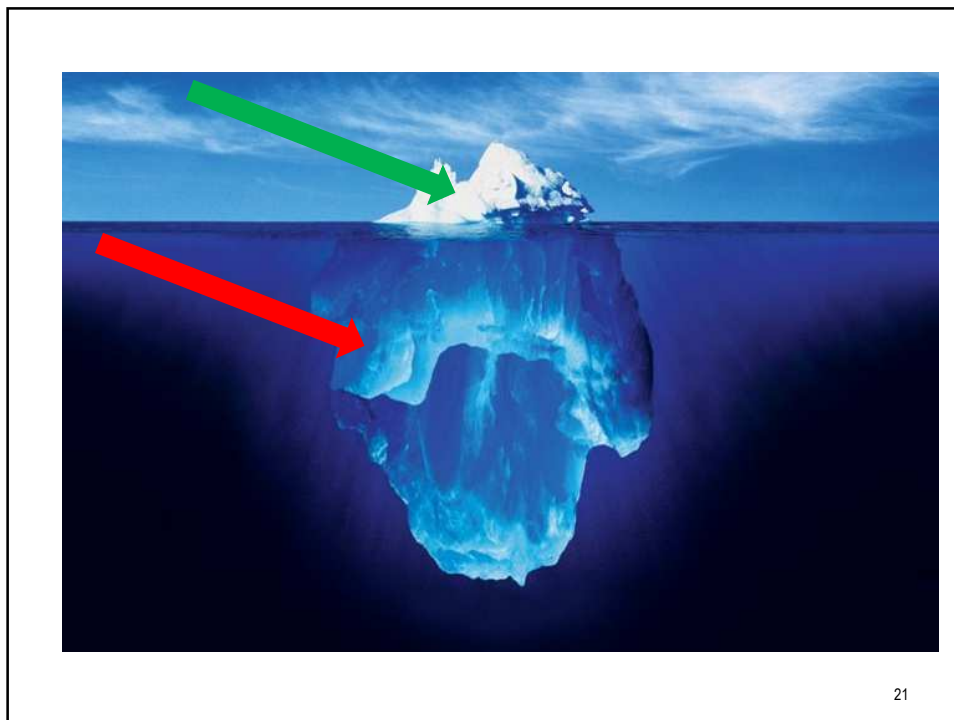
- FÍSICS
- PSÍQUICS

- SOCIALS

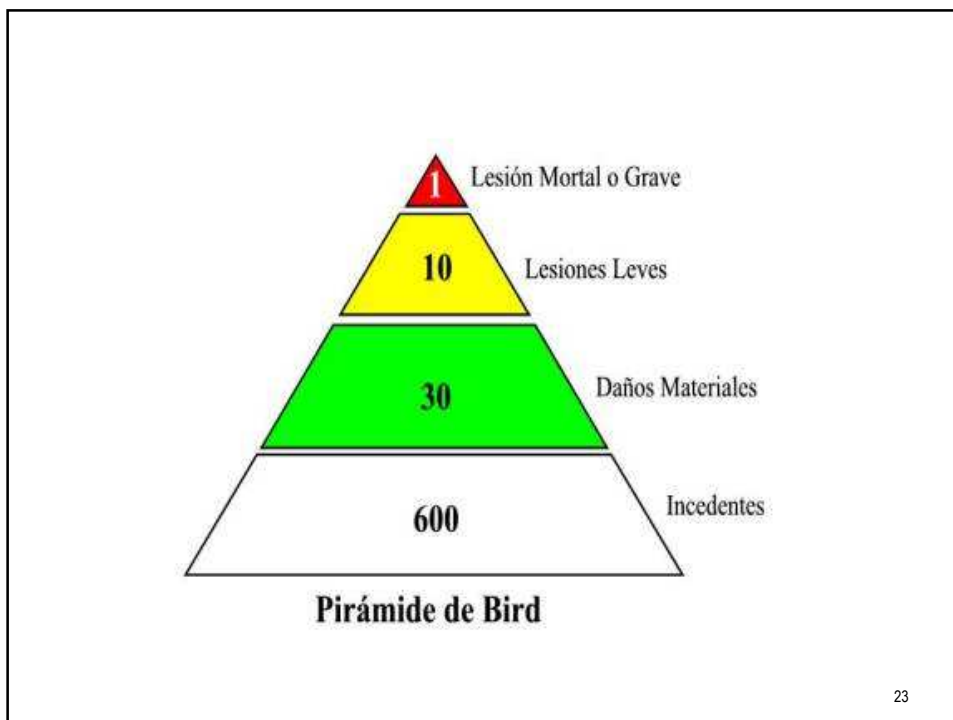
20

21

22

Accidents de treball

Tots els accidents de treball són evitables.

Mitjançant mètodes i estratègies adequades es podran assolir nivells de risc tolerable.

Malaltia professional

És aquell deteriorament lent i gradual de la salut del treballador, produït per una exposició crònica a situacions adverses.

25

Factors que determinen una malaltia professional

- La concentració de l'agent contaminant en l'ambient de treball.
- El temps d'exposició.
- Les característiques personals de cada individu.
- La relativitat de la salut.
- La presència de diversos agents contaminants al mateix temps

26

Tècniques preventives

- Seguretat en el treball
- Higiene industrial
- Ergonomia
- Psicosociologia
- Medicina del treball

27

Què és la seguretat?

28

Què és la seguretat?

Llei General de la Seguretat Social:

La **SEGURETAT** és una tècnica preventiva, no mèdica, que s'ocupa de l'estudi i control dels riscos que poden donar lloc a **accidents i incidents**.

29

Accidents de treball

Successos bruscos, inesperats, anormals i indesitjables que causen **lesions a les persones**.

30

Incidents

Accidents sense lesions, en què s'han produït exclusivament danys materials.

31

Seguretat

La **seguretat** en el treball és el conjunt de tècniques i procediments que tenen per objecte **eliminar o reduir el risc que es produeixin els accidents de treball.**

32

Higiene industrial

La **higiene industrial** s'encarrega de la **prevenció i protecció de les malalties** que tenen el seu origen en els factors de risc físics, químics i biològics.

33

Ergonomia

L'**ergonomia** és el conjunt de tècniques que estudien la relació de l'ésser humà amb el treball amb l'objectiu d'**adaptar les condicions del treball a les característiques fisiològiques i psicològiques del treballador.**

34

Psicosociologia

La **psicosociologia** s'encarrega de l'estudi dels **factores de risc de caràcter organitzatiu** existents en el treball (insatisfacció laboral, pressió temporal, monotonía ...).

Medicina del treball

La **medicina del treball** té com a objectiu la prevenció de la pèrdua de salut, la promoció d'hàbits saludables, i, la curació i la rehabilitació dels danys derivats del treball.

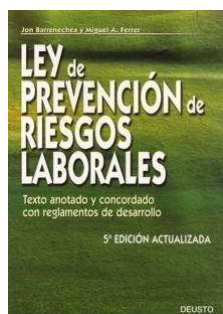
Normativa fonamental de Prevenció de Riscos Laborals

Constitución Española		RD legislativo 1/95: texto refundido de la Ley del Estatuto de los trabajadores		
		↓		
LEY 31/95 De Prevención de Riesgos Laborales	Convenio 155 de la OIT sobre seguridad y salud de los trabajadores y medio ambiente de trabajo	RD 1993/95 Reglamento de las Mutuas de AATT y EEPP	RD 39/97 Reglamento de los Servicios de Prevención	RD 773/97 Disposiciones mínimas de seguridad y salud relativas a la utilización por los trabajadores de los EPIS
RD 486/97 Disposiciones mínimas de seguridad y salud en los lugares de trabajo		<i>Varios:</i> <ul style="list-style-type: none"> • RD 1389/97 protección de la seguridad y salud de los trabajadores en las actividades mineras • RD 413/97 Protección de los trabajadores expuestos a radiaciones ionizantes • RD 487/97 sobre manipulación manual de cargas • RD 1627/97 disposiciones mínimas de seguridad y salud en las obras de construcción 		

37

Normativa fonamental de Prevenció de Riscos Laborals

La **Llei 31/1995**, té per objecte **promoure la seguretat i la salut dels treballadors** mitjançant l'aplicació de mesures i el desenvolupament de les activitats necessàries per a la prevenció de riscos derivats del treball.

38

Principis de l'acció preventiva

L'empresari aplicarà les mesures que integren el deure general de prevenció, d'acord amb els següents principis generals:

1. Evitar els riscos
2. Avaluar els riscos que no es puguin evitar
3. Combatre els riscos en el seu origen

Principis de l'acció preventiva

4. Adaptar el treball a la persona, en particular pel que fa a la concepció dels llocs de treball, així com a l'elecció dels equips i els mètodes de treball i de producció, amb mires, en particular, a atenuar el treball monòton i repetitiu i a reduir els efectes del mateix en la salut.
5. Tenir en compte l'evolució de la tècnica.
6. Substituir el perillós pel que comporti poc o cap perill.

Principis de l'acció preventiva

7. Planificar la prevenció, buscant un conjunt coherent que integri la tècnica, l'organització del treball, les condicions de treball, les relacions socials i la influència dels factors ambientals en el treball.
8. Adoptar mesures que anteposin la protecció col·lectiva a la individual.
9. Donar les degudes instruccions als treballadors.

44

Drets i Obligacions

OBLIGACIONS dels treballadors

- Cooperació amb l'empresari, treballador designat o servei de prevenció en la seguretat de l'empresa.
- Vetllar per la seva pròpia seguretat i la de les persones que els pugui afectar la seva activitat professional.
- Usar adequadament les màquines, eines i materials.

Drets i Obligacions

OBLIGACIONS dels treballadors

- Utilitzar correctament els mitjans de protecció individuals que li siguin facilitats per l'empresa.
- Informar immediatament de qualsevol situació que al seu judici comporti riscos.

Drets i Obligacions

DRETS dels treballadors

- Una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball.
- Rebre informació sobre els riscos existents, les mesures i activitats de protecció aplicables, i les mesures d'emergència adoptades.

47

Drets i Obligacions

DRETS dels treballadors

- Ser consultats i participar en totes les qüestions que afectin la seguretat i la salut laborals.
- Rebre formació teoricopràctica suficient i adequada.
- Paralitzar el treball en cas de risc greu i imminent.
- Vigilància i control del seu estat de salut.
- La protecció dels treballadors especialment sensibles a determinats riscos (minusvalideses, menors, dones embarassades o en període de lactància).

48

INTEGRACIÓ DE LA PREVENCIÓ

La Llei de Prevenció de Riscos Laborals. Art. 14

El Reglament dels Serveis de Prevenció al seu article 1 indica:

“La prevenció de riscos laborals ha d'integrar-se en **totes les activitats** i decisions de l'empresa - processos, organització del treball..- així com en la seva **línia jeràrquica**, inclosos tots els nivells de la mateixa.

Aquesta integració implica l'atribució a tots els nivells i la acceptació per aquests de la **obligació d'incloure la prevenció en qualsevol activitat que realitzin u ordenin i en totes les decisions que adoptin.**

49

Forma d'integrar la prevenció: Art. 16

- Pla de prevenció de riscos laborals, avaluació dels riscos i planificació de l'activitat preventiva
 - S'estableix la obligació d'integrar la prevenció de riscos laborals en el sistema general de gestió de l'empresa, en totes les activitats i nivells jeràrquics de la mateixa mitjançant la implantació i aplicació d'un PLA DE PREVENCIÓ que contindrà:
 - Estructura organitzativa
 - Responsabilitats
 - Funcions
 - Pràctiques, procediments i processos
 - Recursos necessaris per a la prevenció del risc
 - Instruments de gestió i aplicació del pla:
 - L'avaluació de riscos
 - La planificació (podrà executar-se en fases de forma programada)

50

